

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
NA DANDOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Recreated as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 286. — Štev. 286.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 24, 1940—TOREK, 24. DECEMBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII

MUSSOLINI MORA ITI PRAVI CHURCHILL

En sam mož je pahnul Italijo v vojno . . .

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je večeraj v svojem govoru po radio pozval italjanski narod, armada in kralja Viktorja Emanuela, da naj strogolavijo Mussolinija, predno jih bo uničil plaz mogočne angleške oborožene sile.

Posvaril jih je tudi, da bodo mogoče še stali nasproti ameriški armadi. Italjanski narod je posvaril, da bo "Atila onstran Brennerja" (Hitler) pogoltnil tudi italjanski narod.

Da je njegov govor dosegel italjanski narod, se je Churchill poslužil zvijače ter je bil njegov govor razglašen v italjanskem jeziku poldrugo uro prej, kot pa je sam govoril. S tem je preprečil, da Italija ni zaprla svojih radijskih postaj svojemu narodu.

Ves čas svojega govora je Churchill posebno poudarjal, da je en mož in samo en mož pahnul Italijo v sedanjo vojno ob strani Hitlerja in njegovih pandurjev, ki do italjanskega naroda ne čutijo drugega kot samo zaničevanje. Churchill je rekel, da nikdo v Italiji in nikdo v Angliji ni želel sedanje vojne, razun enega človeka.

Ko je bila v maju vojna v Franciji na svojem višku, je

Churchill 16. maja pisal Mussoliniju in ga prosil, da bi ostala Italija nevtralna. Mussolini pa mu je odgovoril, da je leta 1935 Anglija v abesinski vojni Italiji naložila sankcije in da Anglija drži Italijo v sužnosti v Sredozemskem morju. Churchill je rekel, da je bil italjanski kralj proti temu, da bi Italija napovedala Franciji vojno, da pa je napovedal Mussolini in sicer 12. junija, ko je bila francoska armada poražena.

"En mož in samo en mož je, ki je proti volji krone in kraljeve družine, proti volji papeža in proti vsaki vatikanski oblasti in proti katoliški cerkvi, proti želji italjanskega naroda dediče starega Rima postavil ob stran zverinskih paganskih barbarov," je rekel Churchill.

"Tukaj je tragedija italjanske zgodovine in tam stoji zločinec, ki je izvršil podli in nesramni čin."

"En mož in on edini je vas vodil. Toda razvoj te zgodovine prepuščam do dneva, ki bo prišel, pa naj pride kadarkoli, ko bo italjanski narod zopet enkrat s svojo roko oblikoval svojo lastno srečo."

Z BOJNIH POLJAN

V Afriki se pomika na tisoče vojakov v obe strani — angleški vojaki proti zapadu v Libijo, italjanski ujetniki pa proti vzhodu v Egipt.

Močno utrjeno mesto Bardijo so Angleži že popolnoma obkolili in se sedaj pripravljajo na končni napad na mesto, kjer se nahajajo ostanki laške desete armade. Angleški letalci ne prestopajo bombardiranja mesta, kakor tudi letališča okoli mesta. V ozadje so Angleži že poslali nad 36.000 italjanskih ujetnikov in še vedno več jih prihaja.

Grki na potu proti Valoni

Grki, ki prodirajo po cesti ob Jadranu proti Valoni, so večeraj zavzeli malo, toda zelo važno mesto Kimaro, ki so ga z artilerijo obstreljevali 48 ur, nato pa ga zavzeli z bajonetnim napadom. Cela garnizija najboljše fašistične milice je bila vjeta pri zavzetju Kimare. V grških rokah je že 45 milj albanskega obrežja.

Kot pravi neko poročilo iz Aten, se je nad Argirokastro močno spopadlo 10 angleških aeroplanov s 50 italjanskimi aeroplani in 9 laških aeroplanov je bilo uničenih.

Iz Jugoslavije prihajajo poročila, ki pravijo, da laški begunci, ki so pribežali čez mejo, pripovedujejo, da se na strani Italjanov v okolici Ohridskega jezera bore tudi nemški Stuka aeroplani. Ravno tako pravi neko poročilo iz Jugoslavije, da na Rumunsko prihaja vedno več nemških vojakov in zlasti mehaniziranih oddelkov.

Nemški bombniki nad Anglijo

Nemški oeroplani so zopet napadli veliko industrijsko mesto Manchester, kjer sicer ni bilo mnogo človeških žrtev, toda je bila povzročena velika škoda.

V Londonu so bombe že drugič zadele palačo angleškega parlamenta. Porušen je bil zgodovinski, 600 let star samostan sv. Stefana, ki je del palače.

Nemška armada ob jugoslovanski meji

Poročila iz Londona pravijo, da se zbirajo nemške čete na francosko-španski meji, poročila iz Budimpešte pa, da prihaja na Rumunsko blizu nadzarsko-jugoslovanske meje mnogo nemškega vojaštva. Poročila zadnjih dni pogosto zatrjujejo, da bo Nemčija vdarila proti jugu, bodisi skozi Španijo, ali pa skozi Balkan, ali pa na obeh krajih naenkrat.

V Temešvaru in okolici, komaj 30 milj od jugoslovanske meje, se nahaja okoli 50.000 nemških vojakov.

K tem poročilom pa prihaja še poročilo, ki pravi, da bo osebni promet po madžarskih državah železnihicah po 28. decembru znatno omejen, vsled česar je bilo naročeno, da naj bodo ljudje do 29. decembra na svojem domu, ali pa na krajih, kjer nameravajo ostati po tem dnevu, ker jim povratka ne morejo zagotoviti.

ZARADI BOŽIČNEGA PRAZNIKA ne izide jutri list, prihodnja številka bo v četrtek, dne 26. decembra. Uprava

Ford baje skuša izzvati štrajk

V enem dnevu je odpustil sto nadaljnjih delavcev. Unija želi zveznega posredovanja. — Pri slobodnih volitvah bi dobila unija 75 odstotkov glasov.

Unijski voditelji, ki skušajo organizirati Fordove delavce, so obdolžili Ford Motor Company, da namerava v svojih tovarnah izzvati štrajk.

Ta obdolžitev je vsebovana v pozivu za zvezno posredovanje, ki ga je unija poslala predsedniku Rooseveltu v Fordovi River Rouge tovarni v Dearbornu ter v Lincoln tovarni v Detroitu.

Ford je namreč odpustil baje brez posebnega vzroka nad sto delavcev.

To je ugotovil Michael J. Widman, Jr., kateremu je odbor CIO poveril organiziranje Fordovih ljudi.

Fordovi najeteži so vrgli iz Dearborn tovarne deset delavcev, ker so nosili unijska znamenja. Poleg tega ugotavlja Widmanov poziv: — Iz Lincoln tovarne je bilo spodenih sto mož, ne oziroma se na njihove starostne pravice. Foreman je ugovarjal, češ, da so med njimi nekateri zelo zmognjeni in spretni, toda družba se ni zmenila za njegov protest.

To je bil že drugi tak slučaj v teku enega tedna. Zdi se, da bo kmalu priklopila do viška borba med CIO in zadnjo trgovino open shopa v avtni industriji.

Fordova družba ni izdala o tem nobenega poročila.

Odpušteni delavci so se od-

pravili takoj v unijski glavni stan. Eden med njimi je delal za Forda že 24 let, dva pa po 20 let. Razen desetih so vsi člani unije.

Vlada mora prisiliti kompanijo k mirni uravnavi tega spora, — je rekel Widman. — Če bi bile razpisane volitve pri Fordu, — bi glasovalo za unijo najmanj 75 odstotkov delavcev. Unija ima lastne načrte, ki jih bo izvedla do vseh podrobnosti. Vsak delavec, ki ga Ford postavi na cesto, postane navdušen agitator za unijo.

Mesece oktobra se je začela intenzivna kampanja za organiziranje Fordovih delavcev. Widmanu pomaga štirideset spretnih organizatorjev.

V začetku prejšnjega tedna je unija vprašala Edsela Forda, če bi dovolil volitve v tovarnah. Edsel uniji sploh ni odgovoril, pač je pa v listih objavil, da ne bo nič z volitvami. Pozneje so se skušali organizatorji sestati s Fordovimi zastopniki, da bi se ustne pomenili, kaj in kako. Tudi tega sestanka ni bilo.

Unijski glavni stan je odprl podnevi in ponoči. Mineografski stroji razmnožujejo krožnice, namenjene Fordovim delavcem.

Zgoraj vpisan dogodek bo krizo znatno pospešil.

Amerika ne more dosti pomagati

Demokratski kongresnik k Ludlow iz Indiane, je sporočil poslanski zbornici, kaj mu je pisal Joseph P. Kennedy, ki je resigniral kot ameriški poslanik v Angliji.

— Če bi se Združene države s svojo pomanjkljivo vojaško opremo zdaj vmešale v vojno, pravi Kennedy, — bi storile samomor. Amerika niti za svojo lastno porabo ne producira dovolj orožja in municije, kako naj poleg tega torej še Angliji pomaga? Dokler ne bomo sami dovolj oboroženi, ne moremo pomagati Angliji, pa naj bi ji še tako radi pomagali. Naša prva in največja dolžnost je skrbeti za zadostno obrambo Združenih držav.

Sovjetski poslanik pri Hitlerju

Novi sovjetski poslanik v Nemčiji, V. G. Dekanozov je izročil Hitlerju svoje poverilne listine.

Stalin star 61 let

V soboto je Josip Stalin bil star 61 let, toada dan je potekel brez kakih slovesnosti. Lansko leto pa je Rusija slovesno obhajala njegov rojstni dan. Ča sopsije tega dogodka ni niti omenilo.

Patterson premeščen v vojni department

Predsednik Roosevelt je imenoval pomožnega vojnega tajnika Roberta Pattersona za državnega podtajnika v vojnem departmentu. Ta urad je bil šele pred desetimi dnevi ustanovljen.

Star panj

V West Bloomfield, N. Y., se je poročil 90letni farmer Adam Weitz s 55 letno Mary May Surline. Ženin je bil tako razburjen, da je pred odhodom v cerkev pozabil doma zakuriti in pozabil poljubiti nevesto, s katero ga je pastor zvezal za vse življenje.

Premirje v Indiji

Mohanda K. Gandhi, voditelj indijskih nacionalistov, je proklamiral božično premirje, ki naj traja od 23. decembra do 4. januarja.

V tem času bo indijska kongresna stranka opustila vse proteste in agitacijo proti udeležbi Indije v vojni.

ANGLEŠKI LETALCI

so večeraj bombardirali več mest ob Reni, tako da je plovba po reki zelo ovirana. Bombardirali pa so tudi pristanišča Flushing, Dunkirk in Calais ob Rokavskem prelivu.

Italija na Balkanu v posmeh

Vsled laških porazov v Albaniji in Afriki so po balkanskih državah nastale posmehovalne prislovice na račun Italije. Tako se norčujejo v Sofiji, da so Francozi ob grški meji postavili napis: "Grki, ne stopite čez mejo, tukaj je Francija."

V Beogradu pa je v teku govorica, da je Mussolini naročil svojim vojakom v Albaniji, da si naj našijejo gumb na hrbtu svoje uniforme, da bodo Grki mislili, da napredujejo.

V Bukarešti pa si na prstih, kjer ni nobenega železnega gardista, ljudje pripovedujejo, da imajo Italijani že izdelan načrt, po katerem se bo armada umaknila iz Albanije do Rima, nato pa bo papeževa švicarska garda poklicana, da brani Rim.

Ko so v nekem gledališču v Burgasu na Bolgarskem kazali nek nacijski propagandni film, so gledalci pričeli kričati: "Beži, Mussolini! Tukaj je en evzone!"

Saljivci so tudi premenili veliko ulico v Sofiji "Boulevard Benito Mussolini" v "Boulevard Finito Mussolini."

Vse to kaže, da balkanske države ne smatrajo Italije za kako posebno močno vojaško silo in je laški vpliv padel zelo nizko.

Prej in pozneje

Dokler je imela Italija še kak vglad, je na Madžarskem, na Rumunskem in Bolgarskem vedno krožilo nacijsko sonce in je fašistična luna svetlo žarela. Sedaj pa ni več tako svetla.

Italija je vedno želela imeti močno Madžarsko, da bi z nje no pomočjo bila nekoliko za držana vedno bolj naraščajoča nemška moč. Sedaj pa je Madžarska popolnoma na strani Nemčije.

Rumunska vedno manj misli, da postajajo narodne vezi z Italijo vedno ohlapnejše ter postaja gospodarsko in politično vedno bolj odvisna od Nemčije. Bolgari, četudi so nasprotni-Grkom, se ne ogrevajo za Italijo preveč in so uverjeni, da je italjanska armada tako slaba, da bi jo sami lahko premagali.

Jugoslavija je sicer razcepjena po strankah, toda je edina in složna v svojem sovrastvu do Italije ter vedno kaže veliko veselje, kadar je kje laška armada tepena. Jugoslavlani pa občudujejo hrabrost Grkov in Angležev. Pri vsem tem pa se Jugoslavlani boje, da se bodo Grki slednjič polastili cele Albanije in si bodo prilastili tudi Skader, katere-

PROGRAM NEWYORŠKE DEL. FEDERACIJE

Ob povratku iz vojaške službe naj bo vsakemu zagamčeno prejšnje delo. — Temeljite spremembe v postavi za zavarovanje proti nezaposlenosti.

V Albany, N. Y., je zboroval izvršilni odbor newyorške državne Delavske federacije. Stavljenih je bilo več predlogov glede uveljavljanja državnih in zveznih postavnih odredb, naj bi bila vsakemu odsluženemu vojaku prejšnja služba zagamčena.

Delodajalec, ki bi se branil sprejeti nazaj na delo odsluženega vojaka, naj bi bil spoznan krivim nepravilnega ravnanja z delavci.

Izvršilni odbor je tudi sestavil predloge, ki naj jih predloži delegacija zakonodajni konferenci Delavske federacije. Izrazil se je proti vsem korakom, ki bi bili storjeni tekom prihodnjega zasedanja zakonodaje za "sistem zaslužka" pri zavarovanju proti nezaposlenosti. Neka taka predloga je bila v letošnjem zasedanju

sprejeta, pa jo je governor vetiral.

Odobreni so bili tudi naslednji predlogi:

— Vbodoče naj bi nezaposleni čakali na zavarovalnino samo en teden namesto sedanjih treh tednov; doslej so plačevali zavarovalnino trinaest tednov, v prihodnje naj bi jo plačevali pa šestnajst.

Uvedba peturnega delovnega tedna v javni službi.

Državno nadzorstvo nad delavskimi posredovalnicami, ki zahtevajo gotove denarne prispevke od tistih, ki jim delo prekne.

Prihodnja konvencija se bo vršila v Syracuse in sicer 19. avgusta. Na mesto pokojnega Williama E. Browna iz Utice je bil izvoljen za podpredsednika Harold E. Kanover iz Buffala.

MIROVNI ODBOR V POSLANSKI ZBORNICI

Rooseveltov načrt za pomoč Angliji je označil nasprotnik vojne kot "nekaj fantastičnega". — Predlog Martina J. Kennedyja.

Demokratski kongresnik M. J. Kennedy iz 18. newyorškega okraja je predlagal v poslanski zbornici ustanovitev "mirovnega odbora", ki naj bi se poslužil vseh primernih sredstev za obdržanje in zagamčenje miru. V odboru naj bi imela vsaka ameriška država svojega zastopnika.

Neki Kennedyjev pristaš je označil predsednikov načrt za pomoč Angliji kot nekaj fantastičnega, Kennedy je pa rekel:

— Naša dežela je odločno proti vsaki vojni, navzlec temu pa skuša nekaj kongresnikov

vzbuditi v narodu vtis, da je dežela na pragu vojne. Te ljudi bo treba omejiti v njihovih izjavah in pretnjah ter pojasniti narodu čisto resnico.

Metodistična komisija za svetovni mir predlaga, naj bi skušale Združene države uveljaviti premirje v Evropi in Aziji.

Po mnenju komisije je bil svet potom pogajanj dosegel boljši mir kot pa potom diktatorov.

Nadalje priporoča komisija preklic postave za prisilno vojaško službo, češ, da konškrpcija v mirnem času resno ogroža demokratični način življenja.

ga smatra Jugoslavija za jugoslovansko mesto.

Jugoslavija veruje v končno ongleško zmago, vsled česar se zlasti armada odločna postavlja proti diktaturi. Jugoslavija se sedaj z ozirom na Italijo počuti varnejšo, ker se njena meja z Grško podaljšuje. Toda pri tem ne pozabi na svojo dolgo mejo z Nemčijo, ter se pri tem boji, da bo v Jugoslavijo vkorakala nemška armada, kadar bo Italija popolnoma poražena.

Rumunska in Madžarska se zelo bojita, da bo izbruhnila vojna med Nemčijo in Rusijo, nasprotno pa v Jugoslaviji in na Bolgarskem ruski vpliv vedno bolj narašča,

Kukluksklancu zanikan proces

V Noblesville, Ind., je že petnajst let zaprt D. C. Stephenson, svoječasno "grand dragon" kuklukskanske organizacije. Nedavno je vložil prošnjo za nov proces, toda prošnja mu ni bila uslišana. Leta 1925 je bil obsojen na došmrtno ječo. Posilil je bil namreč državno uradnico Miss Madge Oberholzer, in ko je dekle v obupu izpilo stekleničico strupa, ni hotel Stephenson poklicati zdravnika.

Zdaj pravi, da izjava, ki jo je podala Madge na smrtni postelji, ni bila resnična ter so k njegovi obsodbi mnogo pripomogli nasprotniki klanske organizacije.

Preveč ljubeznjivosti

Neki zakonec je v Memphis, Tenn., tožil svojo ženo za ločitev zakona. Sodniku je rekel: — Poštena zakonska žena ima navado s poljubom prebuditi svojega moža, moja me je pa vsako jutro z vodo polila. Sodnik je zakon ločil.

Komunist obsojen na deset let ječe

V Oklahoma City, Okla., je bil na podlagi državne postave proti kriminalnemu sindikalizmu obsojen v okrajnem sodišču na deset let ječe 22 letni komunist Alan Shaw. Poleg tega bo moral plačati tudi \$5000. Zakrivil ni drugega kot to, da je bil član stranke, ki zagovarja nasilno strmolavljenje vlade Združenih držav.

Po izrečni obsodbi je Shaw, stoječ pred sodnikom, izjavil z močnim glasom: — Nad vdom v to sodniško poslopje so besede Thomasa Jeffersona: "Enaka pravica za vse, neoziraje se na versko ali politično prepričanje!" V procesu proti meni niste vpoštevali teh besed,

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za šest let \$18.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

MRAZ, LAKOTA, BOLEZNI...

Zimskih strahot ne ustvarja škodoželjnost, ampak imajo povsem naravne vzroke. Tisočere uradne nacijske objave očitujejo ta strah. Iz tega razloga je bila obljubljena nemškemu narodu in nemški armadi jesenska zmaga; ne kar tja vendan, pač pa iz trdnega prepričanja.

"Jaz, Adolf Hitler, vam jamčim, da boste prihodno zimo v miru preživeli!"

Za to obljubo so bile napovedi vojaških, finančnih, diplomatskih, gospodarskih in zdravniških svetovalec. Ti ljudje so Hitlerju dokazovali in dopovedovali, da mora zmagati, kati njihova lastna usoda je bila na tehnični.

Česa so se ti ljudje—tehnični izvedenci—tako zelo bali v svojih poročilih?

Nemški generalni štab je vedel: Naj bo armada še tako na višku, naj bo še tako moderna in tako razvita, so njeni uspehi v veliki meri odvisni od vremenskih in zemljepisnih razmer. Vojna v Abesiniji je pokazala, da tanki in aeroplani v razoranem in blatnem ozemlju ter slabem vremenu niso kos svoji nalogi. Generalni štabi so morali spet spraviti v svoje račune gorovja, morske ožine, predvsem pa vremenske razmere. Staromodni infanterist je bil proti vremenu precej dobro zaščiten, dočim so aeroplani in tanki za zimo in mraz silno dovzetni.

Transportni izvedenci vedo, da v sedanjem času Vzhodno morje zamrzne. Dodatni pomorski transport ob norveški obali otežkočajo Nemcem angleška letala.

V tem času zamrzne tudi Donava, kar je za sodobno Nemčijo usodnega pomena.

Pozimi se poveča poraba premoga. Premoga ne transportirajo po avtomobilskih cestah, pač pa po že itak obremenjenih železniških progah. Led pokrije tudi kanale in prekope.

Mraz poveča v človeškem organizmu potrebo po kloriranih. Povečje zime je: Več jesti! — Če pa ni dodatnih živil, se pravi: Bolj stradati!

Slabo hranjen in duševno potrč človek je lahak plen nalezljivih bolezni. Epidemija influence se širi od zapada proti vzhodu. Ko bo zajela Evropo, bo zahtevala neštete žrtve. Zmanjšala bo delovno silo milijonov ter navdala s strahom vse prebivalstvo.

V tako zimo leze omotena Nemčija. Omotili so jo u darcu angleškega odpora in italijanska katastrofa na Balkanu, za čije odgovornost vračajo fašistični voditelji na laški generalni štab. Junaki ricinovega olja skušajo iz fašističnih uradov rešiti domovino.

Če pošlje Hitler svoje vojake na Balkan, bo vsak Nemec dobro vedel, da jih je pahnil v vrtnice, iz katerega ni rešitve.

PLEŠA VAS VARUJE MRAZA.

Da je utrditev zelo učinkovit pripomoček zoper prehlade, nam kažejo stare izkušnje. Zanimivo je pri tem, da plešasti ljudje, ki nadijo prepihu vendar posebno široko napadališče, mnogo manj trpe za prehladi nego ljudje z normalnim lasovjem. Čudno je tudi, da se plavalci mnogo bolj poredko prehlade, nego rjavolase osebe. Zdravniki opozarjajo tudi na to, da kažejo ženske, ki jim je moda predpisala lahka in kratka oblačila, dosti manj nagnjenosti do nadležnih obolenj v nosu, nstih in grlu nego nekoč.

PROFESORJI NA NJIVAH.

V okolici Warndorfa je nekemu kmetu ostalo na njivi še mnogo krompirja, ki ga ni mogel pobrati, ker moških moči primanjkuje, otroci pa hodijo v šolo. Da bi se ta krompir vendarle pospravil, so se vsi profesorji višje šole v Warndorfu pod vodstvom šolskega ravnatelja ponudili za delo. Po petih urah energičnega dela je vseh 17 učencev mož spravilo kmetu ves pridelek domov.

Prostovoljno v smrt

Ko se je v nedeljo kmalu po polnoči vrnil domov na 109 E. 2nd St. v New Yorku Vincent Janežič, je našel v stanovanju obešenega svojega očeta Mihaela, ki je bil star 56 let.

Janežič, ki je bil zelo mirnega značaja, je bil zadnje čase bolehen in otožen in je v obupu segel po svojem življenju.

Pokoj njegovi duši; prizade-tim naše sožalje!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIMO NAŠIM
NAROČNIKOM IN SPLOŠNI SLOVEN-
SKI JAVNOSTI.

Uprava "Glasa Naroda"

Iz Slovenije

GROZEN UMOR OSAMLJE-NE KMETICE.

Neznani morilec je zahrbtno umoril samsko posestnico Ivano Krušnik iz Studenca pri Donžalah, ki je bila na glasu bogate, blage žene. Pokojna je stanovala z neko drugo ženo, ki pa je nedavno odšla. Zadnje čase je sama prebivala v svoji prostorni hiši. Ker jo je bilo strah, je intela pri sebi hudega psa, zanašala pa se je tudi na sosedo, ki stanujejo dobrih 50 korakov od njene doma.

Ko je šla okrog 7. zvečer, kakor običajno v hlev, je stopil pred njo neznan moški ter jo na vso moč udaril s sekiro po glavi. Krušnikova je v smrtnem strahu v borbi z zločin- cent klicala sosedo na pomoč, toda morilec je udaril s sekiro po njeni glavi tako dolgo, da je obležala mrtva, potem je pa zavlekel njeno truplo v hišo.

Gostilničar Soklič, ki se je baš ta čas nudil po opravkih v gasilskem domu, je nazaj grode srečal sosedo pokojne Krušnikove, posestnika Šinkovca ter ga povprašal, če je tudi on slišal obupne klice: "Johan pomagaj, ubil me bo!"

Ko je Šinkovec pritrdil, se je obena to takoj zdelo sumljivo in stekla sta k hiši Krušnikove, odkoder so se čuli obupni klici. Dospeli do hiše sta hotela vstopiti skozi vežna vrata, ki so pa bila zaklenjena. Pač, ki je znan kot zelo hud čuvaj, se ni bil privezan na daljši verigi, pač pa je srdito lajal. Medtem so prihiteli še drugi ljudje in odšla sta z njimi v hišo skozi druga vrata, ki pa niso bila zaklenjena. Stopili so v hišo, kjer je bilo vse tiho in temno. Nekateri domnevajo, da je bil vlomilec v tem trenutku še v hiši, kajti ko so se nekateri vrnili h glavnim vratom, so bila le-ta že odklenjena in odprta na stežaj. Čim so prižgali luč v hiši, se je posedom nudi strašen prizor. Na tleh je postrani ležala vsa v krvi strašno razme-sarjena Ivana Krušnik, ki je imela po zgornjem telesu 32 težkih ran in še tri smrtne na glavi. Bila je še topla, dokaz, da je bil zločin storjen nekaj trenutkov pred njegovim odkritjem.

Morilec je moral, kakor so dajo po načinu umora, prav dobro poznati domače razmere. Izbral si je za umor vprav trenutek, ko vozi mimo hiše motavski avtobus, ki povzroča ropot, da bi tako lažje in ne-moteno opravil svoj posel. De-

narja ni vzel in sploh se ni dotaknil nobenih stvari, kar vse kaže, da gre za umor iz osvete.

Zanimivo je, da je točno na dan umora pred 6 leti pogorel hlev Krušnikove in da je bil ogenj podtaknjen ter da je bil ob tej priliki ubit gasilec Lojze Pirnat, sin posestnika iz Kr-tine, kar se posebej potrjuje domnevo, da gre tu res za umor iz maščevanja.

DR. GVIDON SERNEC UMRL.

V ljubljani-kem Leonišču je po hudem trpljenju umrl znani celjski odvetnik ter sokolski in kulturni delavec dr. Gvidon Sernece.

Dr. Gvidon Sernece se je rodil 7. januarja 1879 v Celju kot sin zasluženega a narodnega boreca dr. Josipa Sernece. Že kot dijak in visokošolec je povsod krepko uveljavil svojo nacionalno zavest. Ob koncu leta 1909 je odprl lastno odvetniško pisarno v Ormožu. Med svetovno vojno je moral obleči vojaško suknjo in oditi na fronto. Po prevratu se je naselil spet v Celju in je izvrševal odvetniški poklic skupaj s svojim očetom, po očetovi smrti pa je leta 1925 sam prevzel vodstvo odvetniške pi-arne.

LOV NA DIVJE SVINJE.

V gozdovih okrog Pišce in Podsrede so se letos v velikem številu razmnožile divje svinje, ki delajo ogromno škodo našim kmetovalcem na travnikih in poljih. Oblasti so svoj čas odredile uradni pogon na divje svinje v občinskem loviščem občin Pišce, Sromlje in Bizelsko, pa menda brez uspeha.

ZVERJAD PUSTOŠI PO POLJIH.

Tekočo jesen se spet pojavljajo od vseh strani kočevskega okraja pritožbe o škodi, ki jo povzroča na poljih zverjad. Letina je že itak slaba, poplave so ponekod še pomagale, zdaj pa je prišla še zverjad. Človek v mestu si misli, češ, saj ni tako hudo. Če si pa ogledate pustošenje po njivah, boste razumeli pritožbe kmetov. Ponekod so celo njive koruze opustošene. Zverjad prihaja ponoči čisto blizu človeških selišč. Kmetje si pomagajo s stražami in strašilnimi ognji, a vse skupaj premalo ali nič ne zaleže. Lovski zakupniki tudi ne morejo odvrniti škodljivcev. Ponekod so lovski čuvaji šumske uprave organizirali love na divje svinje, na ktere pozivajo kmete. Odškodnina, ki jo do-

DARILNE POSILJATVE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	—	—	\$ 2.20
200 DIN.	—	—	\$ 4.00
300 DIN.	—	—	\$ 5.85
500 DIN.	—	—	\$ 9.25
1000 DIN.	—	—	\$ 18.—
2000 DIN.	—	—	\$ 35.—
5000 DIN.	—	—	\$ 85.—

V DINARJIH

V LIRA H

50 LIR	—	—	\$ 2.90
100 LIR	—	—	\$ 5.—
200 LIR	—	—	\$ 9.50
300 LIR	—	—	\$ 14.—
500 LIR	—	—	\$ 22.50
1000 LIR	—	—	\$ 44.—
2000 LIR	—	—	\$ 87.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih posiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po C A B L E ORDER, za kar je treba posebej plačati \$1.—.

Vseled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York

PLES

V DVORANI
V BEER GARDENU
SHERMAN AVENUE

BARBERTON, OHIO

VSAKO SOBOTO
ZVEČER PLES

PRI KATEREM IGRA
MAT HOJERJEV ORKESTER
IZ CLEVELANDA

Pridite in pripeljte svoje prijatelje s seboj.
John Jurkoshek

bivajo ti za uničene pridelke, je smešno nizka, in skoraj ne prihaja v poštev.

Kmetje zahtevajo tudi, da ženska uprava ukine prepo- ved uničevanja medvedov, češ, da so se ti spet razpasli. Koli- ko je resnice na tem, naj po- vedo loveci! Deloma utegnejo imeti kmetje prav. V bližini Koblarjev je pred kratkim ne- kdo doživel ne po-ebno prijet- no srečanje z medvedko, ki je prišla za svojim mladičem. Po- stavila se je na zadnje noge in pričela renčati, tako da je pri- zadeti hitro pozabil na svoje tde kosti in spoznal, da so še kaj priprave za dirko.

STROJ — VREMENO. SLOVEC.

Danes ne zadostuje več, da tu ali tam postavimo kakšno vre- menško postajo. Omrežje teh postaj mora biti dosti gostej- še nego nekde. Na mnogih sa- motnih otokih sredi oceanov je treba postaj, na vrhovih mno- gih visokih gor, v ledenih pro- stranostih okrog tečajev, v za- rečnih puščavah. Ne morejo pa vsepovod postavljati živih o- pazovalcev.

Tako so v Ameriki začeli v zadnjem času graditi postaje, ki obratujejo popolnoma avto- matsko. Vsi instrumenti so priključeni radijskemu oddaj-niku in ta sporoča v določenih presledkih svoja "opazovanja" skozi eter. Seveda sporoča temperaturo, stanje barometra, vlago, smer in brzino vetra, padavine, oblačnost in kar je še taknih stvari, ki zanimajo meteorologe. Vse, kar registri- raje instrumenti, se prevede avtomatsko v radijske znake. V tej in tej centrali nimajo po- tent nobenega drugega dela, nego da ob določenem času na- ravljajo svoje prejemnike na

VOŠCILO!

Tem potom želiva vsem na- jinim prijateljem in znancem v Brooklynu in New Yorku prav vesele božične praznike ter srečno in zadovoljno novo leto 1941.

Viktor Lulič,

Chief Inžinir,

Rudi Kočar,

Assistant Chief Inžinir,

parnik "Lovčen".

Pier No. 1, North River,
New York.

določene valovne dolžine. In ne da bi bila na sanotni vre- menški postaji ena sama člove- ška duša, zvedo v centrali v naj- krajšem času, kakšno je tam vreme.

OPOROKA V KNJIGI.

Uboga študentka je na vse- učilišču v državi Iowa študi- rala botaniko in si je iz vseuč- lišča izposodila zaprašeno knji- go, ki je pred njo gotovo nihče ni prebral. Miss Canonova kakor se je imenovala študent- ka, pa se je za pozabljeno knji- go zanimala, in ko jo je že do- ber del prebrala, je opazila, da so nekateri njeni listi zlepljeni skupaj. Odlepila jih je in je v svoje presenečenje našla med njimi pisemski ovitek z oporo- ko, ki jo je določala za dediča. Pisatelj knjige, za katero se ni po vsem videzu nihče zanimal, je v tej oporoki določal, naj po- stane njegov dedič tista oseba, ki bo pri čitanju knjige oporo- ko našla. Njegovo imetje je bi- lo naloženo v neki newyorški banki pod tem in tem geslom ter je v teku let naraslo na o- grumno vcto, ki je vsa pri- padla ubožni študentki. z

Peter Zgaga

Čudna so pota usode!
Te dni sem čital naslednje poročilo:

— V neki salon v New Jer- sey je stopil v torek zjutraj 72 letni Joseph Maginicki, na- ročil kozarek žganja in se mrt- tev zgrudil na tla, predno se je žganja dotaknil. Poklicani zdravnik je konstatiral, da ga je zadela srčna kap.

Vest je sicer brezpomenbna, toda moj sosed, ki je Maginic- kega slučajno poznal, je zalo- stno odkimal, rekoč: — To je pa res škoda, zares škoda... — Kaj se hoče, dvainsedem- deset let je bil že star...

— Saj ne pravim zaradi sta- rostnosti; seveda je moral biti pri- pravljn na smrt. Toda tisti zadnji požirek, bi mu bil Bog skoro moral privoščiti. Poznal sem ga in vem, kako rad ga je pil.

Prejšnji božič je dobil vsak vojak v angleški armadi, vsak mornar v angleški mornarici in vsak član letalskega zbora kartico z božičnim voščilom angleškega kralja in kraljice.

Letos ne bosta kralj in kra- ljica razposlala teh voščil. — Pravita, da bi bilo to predrago, v sedanjem času je pa tre- ba štediti.

En sam Chamberlainov po- let v Monakovo je dosti več veljal kot bi veljala ta božična voščila.

Staremu bogatemu čudaku, ki je bil poročen z mlado ženo, se je približala zadnja ura. Po- klicale je k sebi odvetnika in mu narekoval oporoko:

— Moje imetje bo upravljal poseben oskrbnik, ki naj ga najame oblast. Oskrbnik naj izplača moji ženi vsak mesec sto dolarjev. Če bi se moja že- na slučajno poročila, naj izpla- ča njenemu možu po dvesto do- larjev na mesec.

— To je pa precej čudna do- ločba, — ga je opozoril advo- kat.

— Vem, kaj govorim, — ga je zavrnil umirajoči. — Mojo ženo namreč poznam in vem, da bo njen mož tega denarja krvavo potreben.

K zdravniku je prišel bolnik in je začel tarnati: — Ne vem, kaj je z menoj, gospod doktor. Saj lahko jem in pijem, spim dobro, toda vsako stvar ta- kej pozabim. Ne spominjam se, kar sem storil pred pol u- re, ne spominjam se besed, ki sem jih slišal pred petimi mi- nutami. Koliko mi boste raču- nali, gospod zdravnik, za na- tančno preiskavo?

— Pet dolarjev, — je odvr- nil zdravnik, — pa mi jih mo- rate takoj odšteti.

Farmer je najel hlapca, o katerem so sosedje trdili, da ni prav posebno brihten. Ho- teč se prepričati o teh trditvah, pokliče hlapca k sebi in mu re- če:

— Poleg krav in konj imam v hlevu tudi starega osla. Če postavim predenj škaf vina, škaf vode in škaf mleka, kaj misliš, česa se bo lotil.

— Vino in mleko bo mogoče povohal, vodo bo pa pil, — je odvrnil hlapec.

Zakaj pa? — je hotel vede- ti gospodar.

— I, zato, ker je osel.

Če se smeje žena tvojemu dovtipu, sta dve možnosti: bo- diš je dovtip dober ali imaš pa dobro ženo.

—

—

—

—

—

—

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Mackenzie King kot človek

Kanadski ministrski predsednik William Lyon Mackenzie King je že štirideset let v javnem življenju. Vse njegovo mišljenje je bilo ves ta čas usmerjeno v severoameriškem pravcu. S tem seveda ni rečeno, da ni zvest Angliji, pač je pa po njegovih mislih Kanada narodno dozorila.

V javno življenje je stopil, ko mu je bilo 25 let. Izza leta 1919 načeljuje liberalni stranki; petkrat je bil ministrski predsednik, navzven temu pa nazunaj ne razodeva politika. Sličen je profesorju ali učejniku, ki spada bolj v knjižnico kot pa na govorniški oder.

Toda Mackenzie King je eden najbolj pretkanih kanadskih politikov. Če bi bilo treba, bi lahko v hipu omrežil vse svoje politične nasprotnike. Pa se mu ne zdi potrebno in bi pri tem najbrž ne imel posebnega užitka.

Ko bodo pisali zgodovinarji o sedanjih vojni, bodo morali omeniti vpliv Amerike na mišljenje dveh vplivnih voditeljev angleškega imperija.

Angleški ministrski predsednik Winston Churchill je napol Amerikane. Njegova mati se je pisala Jennie Jerome ter je bila doma iz New Yorka. Njegova živahnost razodeva ameriško kri.

Mackenzie King se po značaju povsem razlikuje od Winston Churchilla. Rodil se je v nerazviti deželi ter je v svoji rajni mladosti zahrepenel po širšem obzorju. Da si je imel v Kanadi na razpolago primerne šole, je študiral na čikaški in Harvard univerzi. Svoje študije je izpopolnil v Angliji in v drugih delih Evrope.

Že kot mlad mož je zaslovel po Združenih državah kot dober poznavalec delavskih odnošajev.

Zanj se je bila zavzela Jane Adams, predaval je na Harvard univerzi ter je bil pod pokroviteljstvom Rockefellerjeve ustanove štiri leta ravnatelj industrijskih raziskovanj.

NAČRT ZA ZAVAROVANJE PROTI NEZAPOSLENOSTI

Poteklo bo še nekaj mesecev, predno bo stvar v redu. — V skupni sklad bosta prispevala delavec in delodajalec. — Ustanovljenih bo 85 uradov.

Dne 28. septembra je bila imenovana komisija za zavarovanje proti nezaposlenosti, ki ji načeljuje dr. Joseph Sirois. Delavski ministri MacLarty je izjavil, da delo dobro napreduje ter da bo parlament še tekom sedanjega zasedanja predloženo tozadevno poročilo.

Vsega skupaj se posveča temu delu nad tritisoč uradnikov, ki so večinoma vsi člani delavskega departmanta. Poteklo bo pa še par mesecev, predno bo začel novi urad poslovati. Naloga urada bo preskrbeti čimvečjemu številu Kanadčanov dela. Ljudem brez dela in zasluzka bo nakazana primerna podpora.

V Kanadi bo poslovalo 85 delavskih posredovalnic, ki bodo v zvezi z glavnim uradom.

Načrt za zavarovanje proti nezaposlenosti je povsem preprost. Delodajalec bo plačeval svoje in uslužbenčeve prispevke v skupni sklad. Mogoče se bodo vršila ta vplačila s pomočjo posebnih znank, ki jih bo kupil delodajalec zase in za delavca. Prispevek delav-

Mackenzie King je dober prijatelj predsednika Roosevelta. Z Združenimi državami ga vežejo še tesnejše vezi. Njegov stari oče William Lyon Mackenzie, voditelj kanadske borbe za večjo neodvisnost v prejšnjem stoletju je živel kot izgnanec v severnem delu New Yorka. Tekom tistega izgnanstva je bila tudi njegova mati rojena na ameriških tleh.

Mackenzie King ni nikdar v zadregi. Povsod se zna vdomačiti. V tem pogledu je skoro sličen Woodrowu Wilsonu, toda manjka mu Wilsonove dinamike. Wilsona so veselile borbe. Mackenzie King se jim zna izogibati.

V občevaranju z ljudmi je u-ljuden, prijateljski ter prese-netljivo potrpežljiv. Kanadska jezdeča policija ga spremlja le ob redkih prilikah. Pri kakšnih svečanosti ali sličenem. Običaj-no pa nima niti detektiva v svoji družbi.

Majhen je, čokat, plešast, okroglega zdravega obraza. Bolj je sličen dobrovoljnemu vaškemu župniku kot pa minist-rskemu predsedniku velikega dominija.

Alkoholno pijačo le redko-kdaj pokuši in zato tudi ne ve, kako gre drugim v slast.

Nekoč je povabil k sebi precej časnikarjev. Prepričan je bil, da jim bo zadostovala steklenica kanadskega žganja. Toda steklenica je bila prazna ko-da bi namignil. Poslati je moral po drugo, tretjo, četrto ... deseto ... in se ni mogel prečuditi.

Mackenzie King je pečlar. Ženske mu niso mar, pač je pa cilj njegovega življenja borba za demokracijo, dobrobit Kanade in sloga v liberalni stranki.

Političnih nalog se loteva z največjo vnemo in natanč-nostjo. In česar se loti, završi do skrajne popolnosti.

Med člani njegovega kabine-ta se pojavijo večkrat resna trenja. Mackenzie Kingu ne u-ide nobena malenkost. Ko se

AMERIŠKI BOMBNIKI ZA ANGLIJO

Bombniki, ki imajo po dva motorja, so bili zgrajeni v Los Angelesu, Cal., za angleško armado in lete po 400 milj na uro.

DAVČNI VIJAK ČEDALJE BOLJ PRITISKA

Na vse luksuzne predmete je naložen visok davek. — Na kare je do 80 odstotkov davka. — Iz Amerike bo prihajalo manj blaga.

Kanada je zavzela stališče: "Karkoli ni prebivalstvu neobhodno potrebno, naj bo podvrženo tožkemu davku."

V Kanado prihaja vsak mesec iz Združenih držav stotisoče iztisov detektivskih romanov, povesti o zlatoiskalcih in nevarnostih divjega zapada. Kanadčani — posebno mladina — vse to z užitkom prebira. Taki magazini so bili poceni. Komaj nekaj centov vsak. V bodoče bo pa drugače. Kanadske oblasti so namreč sklenile, da detektivski romani niso kanadskemu prebivalstvu neobhodno potrebni. Vsled tega bo nanje naložen precejšen davek. Kdor jih bo hotel brati, bo pač moral plačati davek.

Kanadčanom to seveda ni povšeči. Toda kaj hočejo? Vojna je vojna. Na vse odvise ali luksuzne predmete je naložen davek. V mnogih slučajih ima vlada drugačno mnenje o luksusu kot ga imajo Kanadčani. Marsikaj, kar smatra Kanadčan za neobhodno vsakdanjo potreščino, je po mnenju vlade luksuz.

Na primer: osebni avtomobil, motorna kolesa, prikočice, motorni čolni, cigare, cigarete, tobak za pipo, razglednice, kakao in čokolada. Nadalje: umetno cvetje, ptičje kletke, konzervirane ribe, konzervirano sadje in sočivje, papirnati prtiči, konfetiji.

S tent pa seznam še nikakor ni izčrpan. Davek bo treba plačati od žepnih električnih svetilk, električnih britev, radioaparator, gramofonov, godbenih instrumentov, biljardnih miz, kamer, navičnih peres, igrač, nakita, mila in parfumov. Izvoz iz Združenih držav se bo na mesec zmanjšal za celih šest milijonov dolarjev, ker bodo Kanadčani najbrž raje brez teh stvari kot da bi morali plačevati od njih pretirano visok davek.

Od avtomobila, ki je cenjen na 900 dolarjev, bo treba plačati 20 odstotkov davka. Za dražje kare od 40 do 80 odst. Če bo kdo hotel kupiti radio aparat za sto dolarjev, bo moral plačati poleg kupne cene še 25 dolarjev davka.

Ljudje sicer nekoliko godrnjajo, toda vlada je prepričana, da se bodo kanadi ponirili ter se vdali v usodo, murrajoč: "Je pač vojna — haj hočemo! Pokoriti se moramo, to je vse."

ARMADA BO POMAGALA INDUSTRIJI

Vojaki, ki so izvežbani v kakšni posebni stroki, bodo v slučaju potrebe na razpolago industrijam. — Zaenkrat jih bo dobilo dva tisoč dopust.

Da bo spravljena kanadska vojna produkcija na višek, bo vlada "posodila" kanadski industriji vojake, ki so posebno izvežbani v kakšni stroki. Kot taki pridejo v poštev seveda le tisti, ki jih armada sama ne potrebuje.

To žmo bo dobilo dopust približno dva tisoč vojakov — strokovnjakov. Precej izvež-banih delavcev je v kanadski ekspedicijski armadi na Angleskem, ki pa seveda ne bodo v ta namen poklicani domov.

Važno je tudi, da v bodoče ne bodo sprejimali v armado profesionalcev, ki so potrebni vojni industriji.

Industrijalec, ki bo hotel zaposliti vojaka, bo moral vložiti posebno prošnjo in dokazati, da takega delavca ne more dobiti med civilisti.

Po dovšenem delu se bo moral tak strokovnjak zopet vrniti v armado in odslужiti svoj rok. Čas zaposlenja v privatni industriji mu bo včet v vojaško službeno dobo.

V Kanadi je skoro dva tisoč tovarn zaposlenih z izdelovanjem vojnega materiala. Produkcija bo dosegla približno v šestih mesecih svoj višek.

Izdelovalci letal potrebujejo vsakega izvožbanega moža in so vsled tega svoječasno protistrali proti vojnemu ministru Jamesu Gardinerju, ki je konškriral vse moške v gotovosti starosti, ki so bili zdravi in zmogni nositi orožje ter se ni hotel ozirati na delo, ki ga vrše v privatnem življenju.

V prihodnje se to ne bo več vršilo. V tem pogledu se bo marsikaj izčistilo tudi ob povratku kanadkega obrambnega ministra Jamesa Ralstona iz Anglije.

Prizor na neki postaji podzemne železnice v Londonu, kjer spe ljudje, da se zavarujejo proti nemškim zračnim napadom.

pisati. Zavoljo njih je v njihovem rojstnem kraju nastala tujsko prometna industrija, ki si služi milijone, njih oče pa jim je pri tej industriji zagotovil lepe odstotke. Vsekako bodo nekoč predstavljale pet do-brih partij.

ČITATELJEM!

Kot vsako leto, smo tudi letos naročili večjo množino Blaznikovih pratik iz starega kraja. Lansko leto je bila cela pošiljatev, ne vemo kje, zadržana. Letos smo bili bolj srečni in smo do sedaj dobili polovico pošiljatev. Zatorej jih naročniki lahko dobijo po navadni ceni, dokler zaloga ne poteče. Se boljše, ako se niste naročili Koledar za leto 1941, naročite spodaj označeno zbirko:

SLOVENSKO - AMERIKAN-SKI KOLEDAR za L. 1941.
Stane 50 centov.

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA ZA L. 1941.
(8 trem mlatiči.)
Stane 25 centov.

PRIROČNI ATLAS — 38 BARVNIH ZEMLJEVIDOV
v velikosti 9 1/2" 14 1/4" inčev.
Stane 25 centov.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York

jega življenja (ko mu je bil odvelen sin — prvorojenec) niti je Kanada ponudila zavetišče. Vse do izbruha sedanje vojne smo ga radi imeli in se navduševali zanj ter skoro ne moremo pojmiliti, da se je tako izpremenil."

Vesti od vsepovsod

Kanada ima nad 12 milijonov prebivalcev

Narodna registracija je pokazala, da je število kanadskega prebivalstva precej naraslo. Ob ljudskem štetju leta 1930 je imela Kanada 10,376,788 prebivalcev. Zdaj jih ima nad 12 milijonov. Registrirani so se morale vse osebe, stare nad 16 let. Registriralo se jih je nad osem milijonov.

Maršal Smigly-Rydz pobegnil

Kot pravi neko poročilo iz Bukarešte, je bivši vrhovni poveljnik poražene poljske armade maršal Edvard Smigly-Rydz iz Tasmanije ob vznjožju Karpatov, kjer je bil interniran, odkar je pribežal na Rumunsko, ko je nemška vojska vpadla na Poljsko, pobegnil.

Maršal, ki je star 54 let, je bil 24. oktobra aretiran pod obdolžbo volunstva in sabotaže, sedaj pa je neznano kam pobegnil. Maršal se je mogel prosto gibati in je prihajal iz samostana, v katerem je stal, v vas, kadar je hotel.

Pobeglega maršala po celi Rumunski išče rumunska policija in Železna garda in nemška tajna policija.

ANGLEŽI BOMBARDIRALI MANNHEIM

Angleški letalci so 34-tič bombardirali zelo važno industrijsko mesto in železniško križišče Mannheim ob Reni.

ZAVAROVANJE PROTI BOMBAM

Sekta pivcev hašiša

Leta 1090 je prišel v mesto Znače, kakor nazivajo mohamedani Kairo, Hasan ben Sabah el Hasmari. Pot ga je pripeljala iz Perzije in v Kairo je začel takoj širiti nauk izmaelitov. Kalif je bil takrat Muntasir, in pod njegovo slabo vladjo je pretil mogočni deželni razpad. Okrog neposobnega kalifa so se zbirali razni tuji pustolovci, ki so dobili vedno večji vpliv. To je seveda vzbujalo ogorčenje pravovernih mohamedanov in zato ni čuda, da so tako radi prisluhnili naukom izmaelitske sekte. Ta sekta je širila zlasti prepovedanje, da imajo pravico do kalifata samo možje iz izmaelovega plemena. Takratni kalif je bil pa iz plemena Fatimide. Zato ga je proglasila sekta za uzurpatorja, ki ga je treba strnoglaviti, češ, da ni pravi poglavar mohamedanov. Za pravo vero, za Islam, pa mora storiť veren mohamedan vse, on lahko tudi ubija in mori.

Ta nauk je širil Hasan na tajnih zborovanjih, na katerih je dajal udeležencem posebno pijačo, vzbujajočo v njih halucinacije, večinoma erotičnega značaja. Ni čuda, da se je med preprostimi ljudstvom kmalu razširila vera, da je Hasan čarovnik, ki zna svojim vernikom pokazati vse sladkosti raja. Za to je število njegovih privrženecv naraščalo enako hitro, kakor se je širil glas o njegovem čudodelnem napitku.

Kaj je bil ta skrivnostni napitek? Nič drugega nego omanjki hašiš, ki ga se zdaj pripravljajo v Perziji, v zvezi z rastlinskimi olji in tudi kot pijačo. Po tem napitku so se privrženecv Hasanove sekte imenovali hašišini ali pivci sekta hašiša, kar so Evropeji popočili v izraz asasi. Kmalu po Hasanovem prihodu v Kairo so se začeli v mestu skrivnostni politični umori. Malone vsak dan so našli strašno razmesarjeno trupla zvestih kalifovih privrženecv. Sami je kmalu padel na Hasana in njegove prišaste. Hasan je moral zbežati in vrnil se je v Perzijo. Njegova zagonetna osebnost je bila pa že ovita v vencem le-

gend in sekta, ki jo je bil ustanovil, je štela v svojih vrstah mnogo globoko vdanih in na vse pripravljenih vernikov. Hasan je izbral svojo tajno organizacijo asasinov za pravo strahovlado. Kot ustanovitelj sekte je imel pri sebi samo nekaj zaupnikov, drugi so pa bili večinoma mladi, na vse pripravljivi možje, slepo orodje v rokah mogočnega poglavarja. Hasan je stanoval na vrhu skoraj nedostopnega hriba z mnogimi skalnimi votlinami in hodniki, po katerih je lahko odhajal iz svojega bivališča ne da bi ga kdo opazil.

Zagonetnost, spletena okrog vse sekte, je podpirala njeno razširjenost tent bolj, ker so bili vsi, ki so se tajni posmehovali odstranjeni in ker nihče niti slutiti ni, kdo opravlja to krvavo delo. Strahovlada sekte se je razširila po vsem mohamedanskem svetu in v Bagdadu so plačevali bogati trgovci sekti odškodnino prav tako kakor p'aučujo se zdaj odškodnino ugrabiteljem.

(Kalif in veliki vezirji so bili brez moči proti sekci pivcev hašiša. Veliki vezir v Kurdistanu se je nekoč posmehoval asasinom, drugi dan so ga našli v haremni s prezezanim vratom in nikoli se ni posrečilo dognati, kdo je bil morilec in kako je mogel priti v harem. O tem, kako je bila razširjena sekta pivcev hašiša priča najbolje naslednji dogodek:

V Kairu živeli ugledni arabski trgovci je izgovoril nekoč nepremišljeno opazko o Hasanu. Čez dva dni je dobil pisno glasečo se kratko: "Pripravi se na smrt!" Vedel je, da bi se zaman branil, kajti asasi so izpolnili vsako svojo grožnjo. Prodajal je vse svoje premoženje in se vkrcal na ladjo, na kateri je preživel dva meseca. Mislil je, da je že na varnem in hotel se je izkrenati v manuskem pristanišču v Španiji — to je na drugem koncu sveta. Čim je pa stopil na suho, ga je neki mornar zabodel. Zaman je bežal pred osveto sekte, ki je imela svoje niti razpredene po vsem svetu.

Tudi pozneje med križarsko vojno se je večkrat pripetilo, da so bile pomorjene cele skupine križarjev in vse zasledovanje asasinov je bilo zaman, kajti nihče ni mogel odkriti skrivnišča njihovih poglavarjev. Hasan je umrl, ko mu je bilo 100 let in njegovi nasledniki so se držali do polovice 13. stoletja, ko so se krvočedeje mongolsko-tatarske tolpe napravile konce njihovega paševanja.

Lepa priložnost

Farmer, srednjih let, išče gospodinjjo, naj bo Slovenka ali Hrvatka. Ako jo bo veselilo, jo tudi oženim, čeprav ima par otrok. Resne ponudbe na naslov: "Udovec", c. of Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York, N. Y.

Darilo za PRAZNIKE

RAZVESELITE VAŠEGA PRIJATELJA (ICO) ZA BOŽIČ Z DVOSEČNO NAROČNINO NA "GLAS NARODA". STANE SAMO \$1.

List skušamo napraviti splošno zanimiv za vse čitatelje. Vemo, da Vaš prijatelj oz. prijateljica, ki še ni naroče(a) na Glas Naroda, bo vesel(a), da ste se spomnili za praznike. Ta ponudba je dana, da se vaš prijatelj oz. prijateljica seznani s tem slovenskim listom, in bo s časom redno naročen(a).

IZPOLNITE SPODNJI NAROČILNI LISTEK

Storite to še danes, da bo pravočasno za praznike.

Mi bomo obvestili Vašega prijatelja s primerno božično dopisnico o vašem darilu.

UPRAVNIŠTVO "GLAS NARODA"
216 West 18th Street, New York

Tukaj Vam pošljem \$1.—, za dvomesečno naročnino za:

Ime.....

Naslov.....

List naj pošljamo pričenši z dnem.....

Moje ime in naslov je:.....

VABILO na

PLESNO ZABAVO

katero priredi

DRUŠTVO ŠTV. 581, SNPJ.
V ST. MARYS, PENNA.

v soboto, 28. decembra

V ZNANI GRANGE HALL
na NORTH MICHAEL ST.

Začetek ob 7.30 zvečer.

Najprvo se bodo kazali filmi, katerih je nekaj tudi iz naše domovine, potem pa bo ples, za katerega bo igral JOSIP ROLIH in njegov orkester iz James City, Pa.

VSTOPNINA JE SAMO 25c.

Vse rojake od blizu in daleč

uljudno vabi — ODBOR

12—23, 24.

KOLESA BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO.

Danska državna železnica se je odločila za velikopotezno "službo klientu." Na postajah od katerih so prej avtobusi prepeščevali potnike dalje, a jih zavoljo pomanjkanja benzina danes ne prepeljavajo več, so tistim potnikom, ki imajo še dolgo pot, kolesa na razpolago. Uporaba teh koles je brezplačna in ni treba niti posebne zastavnine zanje. Danci so, kakor znano, vneti kolesarji pa jim ta uslužnost železniške uprave zelo godi.

KAJ ZMORE ČEBULA.

Neki poznavalec kuharske umetnosti je nekoč dejal, da uporablja izmed 1000 dobrih receptov 999 čebulo v tej ali oni obliki. Ta izrek nam pove, kako važna je ta rastlina za kuhinjo. Toda ne samo okusa čebule, tudi njene zdravilne moči so proslavljali že od pamtiveka. (Staro častilec čebule je bil Neron in v določenih dneh v mesecu je jedel samo to prav necesarsko jed. Da je bil zanj tako vnet, je imelo svoj vzrok nemara tudi v njegovi nečimernosti. Kajti stari Rimljani so bili prepričani, da čebula boljše glas. Neron pa je, kakor znano, samega sebe namiral za velikega pevca.

Posebno blagodejen vpliv so pripisovali čebuli, kar se tiče polti. Čebulni sok je ena izmed temeljnih snovi v starih lepilnih receptih. Čisto polti, ki jo kažejo mnoge podeželske lepote, pripisujejo mnoge knjige hrani s čebulo. Ljudska vera je prepričana, da ima ta rastlina veliko zdravilno moč. Pogostoma so jo priporočali tudi proti plesi. Na rane so polagali čebulo, da bi blažila bolečine in ustavljala kri. Stari astrologi so jo proglašali za "Marsovo zel" in vsakomur, ki je v njegovem horoskopu Mars nastopal kot zvezda, ki je

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znakih po 2 oz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljepisni v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

naznanjala zločeste dogodke, so prepovedovali jesti čebulo v kakršni koli obliki. Samo nekatere mistične ločine, zlasti Pitagorejci, niso hoteli slišati ničesar o čebuli, in so jo svojim pristašem prepovedovali, ker so menile, da more čebula vplivati na razvoj človeštva.

KOLIKO IGEL IMA SMREKA.

Neki ameriški botanik je izračunal, da ima bukev s premerom 75 cm 120.000 listov; Iglavec iste debeline pa ima okrog 24 milijonov igel.

KO SE BO SOLNCE OHLADILO.

Ameriški raziskovalec dr. George Gamow je izračunal, da bodo kivi-ki atomi, ki so potrebni za zgorevanje sonca, porabljeni v 10.000.000.000 letih. Tedaj bo sonce upadlo kakor balon, iz katerega so spustili plin. Sonce bo nekoč komaj tako veliko kakor naša zemlja, a zemlja sama bo imela tedaj svojo večno ledno dobo s temperaturami okrog absolutne ničle.

Preden pa se bo sonce ohladilo, bo postajalo po mnenju dr. Gamowa, čedalje bolj vroče — in v tem stanju je že danes. Istočasno bo seveda čedalje bolj vroče tudi na zemlji, dokler ne bodo morja zavrela. Življenju na zemlji tedaj ne preti pogin zavoljo strašne vročine. Preden se bo večna ledna noč zganila nad našo premično, se bo ta spremenila v začrno peko. V tolažbo nam je, pravi dr. Gamow, ki uči na vseučilišču v Washingtonu, da ne bodo propadli samo sonce, zemlja in drugi planeti, temveč da bo ista uroda zadela v 12.000.000.000 let sploh vse vesoljstvo.

MILIJON KLAVČEVE VDOVE.

Henrietta Folkenova, lastnica mesnice v Dunkerque je imela srečo v nesreči. Vojni dogodki so jo prisilili, da je zapustila svoj dom. Na hitro je spravila vse svoje imetje, nekaj več nego milijon, v nahrbtnik in s kolesom je zbežala. Po poti je srečala, ko je bila že skoraj izčrpana, nekega belgijskega kolesarja in ker se je bal, da ji bo zmanjkalo moči, ga je prosila, naj vzame nahrbtnik in oida na županstvu v Rouennu kamor se je bila namenila.

Ko si je opomogla in je čez nekoliko dni povprašala v Rouennu po svojem imetju, je moral nalogotviti, da je izginilo. Belgijec je bil sicer dragocen nahrbtnik pošteno oddal, toda neka ženska iz Rouenna, ki je bila zvedela za njegovo vsebino, je prišla poj. čes, da ji je tako naloženo. Potem je tajila, da bi ga bila vzela.

Oblasti so stvar preiskovale in so ugotovile, da sta osumljenka in nje mož v zadnjem času živela preko svojih razmer. Hišna preiskava je našla v neki žimnici 70.000 francov, ostanek milijona pa so našli v štirih železnih zabojih, ki jih je bil mož skrbno zakopal na vrtnu. Tako je Folkenova končno prišla do svojih prihrankov, čeprav je nekaj seveda manjkalo.

OPAZKE ANTONA ČEHOVA.

Pametni se rajši uči, neumni pa rad uči.

Lažje prositi uboge za nekaj nego bogate.

Kjer z dobroto ničesar ne do sežemo, ne dosežemo tudi strogostjo.

Dokler se človek veseli gibanja ščke, je pesnik. Če ve, da pomenijo lov močnejšega na slabotnejšega, je mislec. Če pa ne razume več, kakšen smisel imata to zasledovanje in to uničevanje, postane spet neumen, kakor ry svoji otroški dobi. Čim več ve in čim bolj prenišlje, tem neumnejši postaja.

Smrt je strašna. A še strašnejša bi bila zvestost vsčhr nečja bi bila zavest, da bi morali živeti vso večnost in nikoli ni umreti.

Izjubi samo čednostne ženske je sčbičnost. Iskati v ženski nekaj, kar nam manjka, ni ljubezen, temveč oboževanje, kajti ljubiti moremo le nekaj enakovrstnega.

Ljubezen, prijateljstvo in spoštovanje ne združujejo nikoli tako kakor skupno sovražstvo.

Rojake prosimo, k o pošljajo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno